

Pealkiri

Säästlik tarbimine ja loovus

Õppeprogrammi kirjeldus

Õppeklassis selgitatakse küsimuste/vastuste abil mõiste taaskasutus tähendust ning arutletakse säästliku ja kestliku tarbimise tähtsuse, jäätmetekke vältimise ja vähendamise teemadel. Näitlikustamiseks kasutatakse slaidiesitlust (selgitab paberi, plasti, klaasi jm taaskasutamist, annab inspiratsiooni teemal vanast uueks).

Vanapaberit, kangaid jm juhendaja poolt antud looduslikku päritolu materjale loovalt ja säästlikult kasutades saavad õpilased võimaluse loominguliseks tegevuseks. Paaris- või rühmatööna valmistakse uus ese, mida teistele tutvustatakse.

Peale tegevust õppeklassis suundutakse kasvuhoonetesse, kus arutelu ning erinevate meelte (nägemine, haistmine, kompimine) abil tutvutakse sealsete taimede kasutusala-dega (paber, riided, toit jm). Tutvutakse ka taimedega, mida on kasutatud juhendaja poolt loominguliseks tegevuseks antud looduslikku päritolu materjalide valmistamiseks.

Juhendajad varustavad õpilased vajalike töövahenditega (vanapaber, erinevad kangad, niidid, lõngad jm).

Lühikirjeldus

Kasutades erinevaid aktiivõppemeetodeid selgitatakse mõiste taaskasutus tähendust, säästliku ja kestliku tarbimise tähtsust, jäätmetekke vältimist ja vähendamist. Juhendaja poolt antud looduslikku päritolu materjale loovalt ja säästlikult kasutades saavad õpilased paaris- või rühmatööna valmistada uue eseme, mida teistele tutvustatakse. Kasvuhoonetes tutvutakse sealsete taimede kasutusala-dega (paber, riided, toit jm).

Õppeprogrammi tegevused koos ajakavaga

10 minutit – sissejuhatus, vastuvõtja tutvustab botaanikaaeda, programmi kava ja tegevusi, lepatakse kokku käitumisreeglid. Grupp jaotatakse kahe juhendaja vahel, kes õpilastega tegelevad. Igale õpilasi saatvale õpetajale antakse täitmiseks tagasisideleht.

Tegevus õppeklassis:

5 minutit – küsimuste/vastuste abil selgitatakse mõiste taaskasutus tähendust.

20 minutit – arutletakse säästliku ja kestliku tarbimise tähtsuse ning jäätmetekke vältimise ja vähendamise teemadel. Näitlikustamiseks kasutatakse slaidiesitlust (selgitab paberi, plasti, klaasi jm taaskasutamist, annab inspiratsiooni teemal vanast uueks).

25 minutit – aeg loominguliseks tegevuseks. Vanapaberit, kangaid jm juhendaja poolt antud looduslikku päritolu materjale loovalt ja säästlikult kasutades saavad õpilased paaris- või rühmatööna (3-4 liiget) valmistada uue eseme (tänukaart õpetajale, karp ehete hoidmiseks vm).

10 minutit – valminud esemete tutvustamine.

Tegevus kasvuhoonetes:

40 minutit – arutelu ning erinevate meelte (nägemine, haistmine, kompimine) abil tutvutakse sealsete taimede kasutusala-dega (paber, riided, toit jm). Tutvutakse ka taimedega, mida on kasutatud juhendaja poolt loominguliseks tegevuseks antud looduslikku päritolu materjalide valmistamiseks. Juhendaja suunab arutelu erinevate küsimustega nagu kas te teate, milliseid taimi kasutatakse paberi või teksakanga tegemiseks, suhkru valmistamiseks, shokolaadi ja

kakaojoogi jaoks jms. Grupp on piisavalt väike, et kõik õpilased saaksid vastavaid taimi näha, nuusutada, kompida.

10 minutit – kokkuvõtte tegemine. Juhendaja palub õpilastel rääkida programmil tehtust ning kogetust. See võimaldab juhendajal aru saada, kas õpitulemused on saavutatud. Õpetaja annab juhendajale täidetud tagasisidelehe.

Sihtrühm

Põhikooli II aste

Õpitulemused (eesmärgid)

Õpilane teab mõiste taaskasutus tähendust, mõistab säästliku ja kestliku tarbimise tähtsust. Õpilane oskab jäätmeteket vältida ja vähendada. Õpilane tunneb taimede kasutusalasid (paber, riided, toit jm).

Õpilane oskab looduslikku päritolu materjale loovalt ja säästlikult kasutades valmistada uusi esemeid ning neid tutvustada.

Õpilane väärtustab taaskasutust, säästlikku ja kestlikku tarbimist.

Üldpädevused

Õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus.

Seos õppekavaga ja ainetevaheline lõiming

Programm on seotud alljärgnevate II kooliastme loodusõpetuse õpitulemustega:

13) võrdleb taimede, loomade, seente ja bakterite eluavaldusi; selgitab nende tähtsust looduses; toob näiteid nende mõju kohta inimese organismile (programmi käigus tutvutakse kasvuhoonetes kasvavate taimede kasutusalaadega, mille tulemusena õpilane mõistab taimede vajalikkust igapäevases elus).

Programm on seotud alljärgnevate II kooliastme kunstiõpetuse õpitulemustega:

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

4) mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust (programmi raames arutletakse ka jäätmetekke vältimise ja vähendamise teemadel).

Loomine

1) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ning uurides ja kavandades (programmi käigus valmistavad õpilased paaris- või rühmatööna vanapaberit, kangaid jm juhendaja poolt antud looduslikku päritolu materjale loovalt ja säästlikult kasutades uue eseme).

Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ raames arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse. Õpilane mõistab säästliku ja kestliku tarbimise ning taaskasutuse tähtsust, oskab jäätmeteket vältida ja vähendada, erinevatest looduslikku päritolu materjalidest uusi esemeid valmistada.

Lõimitud on loodus- ja kunstiõpetus.

Meetodid ja vahendid

Meetodid: küsimused/vastused, arutelu, näitlikustamine, paaris- või rühmatöö (3-4 õpilast), nägemis-, haistmis- ja kompimismeele kasutamine.

Vahendid: tervele grupile – slaidiesitlus; igale paarile või igale 3-4 liikmelisele rühmale – vanapaber, erinevad kangad jm loominguliseks tegevuseks õppeklassis.

Juhis õpetajale

Enne botaanikaaeda tulekut selgitatakse kohapealse kontaktisiku poolt õpetaja ootused programmi ja selle läbiviimise kohta, lisaks palume eelnevalt anda teada, kui osalevad erivajadusega õpilased. Korraga võtame vastu maksimaalselt 32 õpilast, kes jaotatakse kahe juhendaja vahel. Võimalus on valida programmi algusaeg vahemikus 11.00 kuni 13.00. Kohtumispaik on botaanikaai külastuskeskus. Seoses õpilaste jagamisega kahte rühma on vajalik vähemalt kahe õpilaste hulgas autoriteeti omava koolipoolse täiskasvanu juuresolu, kes innustavad õpilasi programmist aktiivselt osa võtma, jälgivad, et õpilased käituvad vastavalt headele tavadele, vajadusel kutsuvad õpilasi korrale ja lahendavad konflikte ning abistavad õpilasi õpiülesannete täitmisel. Programm toimub sisetingimustes, kõik õppevahendid on kohapeal olemas. Kaasa võib võtta veepudeli ja õppeklassis viibimiseks soovi korral vahetusjalanõud. Õpetaja saab programmi algul tagasisidelehe, mille palume tagastada täidetuna pärast programmi läbimist. Tagasisidelehel on palutud anda hinnang programmile (üldmulje, mis oli meeldiv/ebameeldiv), hinnata programmi pikkuse ja programmi erinevate osade kestuse sobivust, eakohasust, mõistetavust, haakumist riikliku õppekavaga ning kasutegurit kümnepallisüsteemis. Samuti oodatakse hinnangut juhendaja tegevusele (kõne kiirus, hääle tugevus, lastega tegutsemise oskus). Lisaks on võimalik kirjutada omapoolseid kommentaare või ettepanekuid. Vastavalt tagasisidelehtedelt saadud infole korrigeeritakse ja parandatakse programme.

Peale programmi läbimist saab õpetaja rakendada/seostada õpilaste programmil saadud kogemusi ja teadmisi nende edasises õppetöös.

Kestus

2 täistundi

Grupi suurus

Maksimaalselt 32 õpilast.

Toimumise aeg

Aasta ringi

Maksumus

Grupile kuni 25 õpilast 200.00 (koos käibemaksuga); grupile 26 – 32 õpilast 300.00 (koos käibemaksuga).

Lisainfo

Programmile saab tulla ühiskondliku transpordiga ning see sobib kõikidele õpilastele (liikumispuue vm ei ole takistuseks). Juhendaja ja õpetaja viibivad kogu programmi vältel õpilaste juures. Kasvuhoonetes liigub juhendaja grupi ees ning gruppi saatev koolipoolne täiskasvanu on viimane. Juhendaja selgitab kasvuhoonete paiknemist ning neis kehtivaid reegleid.

Läbiviimise koht

Tallinna botaanikaaed

Läbiviija nimi ja kvalifikatsioon

Juhendajatel on pikaajaline kogemus nii õppekavakohaste programmide läbiviimisel kui botaanikaai kollektsioonide tutvustamisel õpilastele ja täiskasvanutele.

Krista Kaur – kõrgharidus, MSc, agronoomia, waldorfpedagoogika kursus, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 1994.

Tiia Jaanus – kõrgharidus, MSc, bioloogia-botaanika, bioloogia- ja keemiaõpetaja, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 1994.

Ave Visnapuu – kõrgharidus, MSc, agronoomia, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 1994.

Merlyn Pajur – kõrgharidus, MSc, geograafiaõpetaja, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 2006.

Marit Kasemets – kõrgharidus, MSc, geoökoloogia, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 2006.

Pille Hermann – kõrgharidus, MSc, entomoloogia, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 2012.

Tiina Marjapuu – keskeriharidus, aednik, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 2014.

Õnne Kuriks – kõrgharidus, MSc, sotsiaalteadus, keskkonnahariduslike tegevuste kogemus alates aastast 2022.

Keel

Eesti